

Katholieke socialisten??

<https://hdl.handle.net/1874/236752>

Per TAP 575
206/ **412**

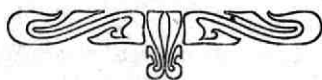
mm 13800

74P575
Prijs 2 1/3 cent.

Katholieke Socialisten??

DOOR

— F. HENDRICHS. —

SITTARD.

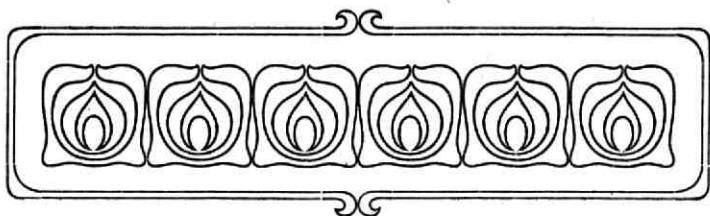
Boek- en Handelsdrukkerij Bern. Claessens.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

1611 7487

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT
COLL. THOMASSE

„Katholieke Socialisten"??

DOOR

— F. HENDRICHS. —

Ja lezer, met 2 groote vraagteekens! —

»Katholieke Socialisten«, dat zal ik u toonen, bestaan evenmin als er *Katholieke* vrijdenkers en *Katholieke* godloochenaars bestaan.

Dat weten we toch allen, niet waar, dat »Katholiek« en »vrijdenker« samen niet klopt; evenmin »Katholiek« en »godloochenaar.«

Nu, evenmin past »Katholiek« bij »Socialist.«

Die twee sluiten elkander vlakweg uit.

Daar helpt geen moederlief aan; — het is nu eenmaal zóó.

En dat wilde ik u duidelijk maken.

Daarom schreef ik »*Katholieke Socialisten*« met twee groote ??; met andere woorden: »neen, die zijn er niet!« — »Die kunnen er niet zijn.« — Dat is de bedoeling.

* * *

Doch nu elkander goed verstaan!

Er kunnen wel menschen zijn, die Katholiek zijn gedoopt, misschien ook langen tijd als Katholiek hebben geleefd en dan Socialist worden.

Er zijn er bij de vleet, helaas!

Doch dat zijn geen »*Katholieke Socialisten*«, het zijn menschen, die vroeger Katholiek waren en nu Socialist zijn geworden.

Ze hebben het kapje omgedraaid; ze zijn nu misschien nog wel uitwendig Katholiek, maar in hun hart, in hun denkbeelden, opvattingen, niet meer.

Want nog eens het kan niet samengaan; »Katholiek« en »Socialist«.

Maar nu goed opgelet, wat door Socialist verstaan moet worden.

Niet een of ander ding, wat een of ander Socialistisch blad zoo al schrijft b.v. dat er veel slechte rijke menschen zijn; dat weten we allemaal; wie dat zegt of schrijft, is nog geen »socialist«.

In menig punt heeft ook al de Deutsche Katholieke partij met de Socialisten vóór of tegen een of andere zaak gestemd. Ik wil maar zeggen, dat niet alles, wat de Socialisten verdedigen of afkeuren eigenlijk »Socialisme« is.

Wij moeten dus Socialisme nemen in zijn geheel, het heele stelsel, de heele manier van zich de rechten en plichten des menschen, vooral der arbeiders, te denken; de heele manier van die opvattingen te ver-

dedigen: — Zooals wij dat in de *werkelijkheid* zien in de Socialistische *Kranten* en hooren uit den mond der Socialistische *Sprekers*.

En dan zeg ik, en nu ga ik het bewijzen zoo klaar als de dag:

Laten *eenige Katholieken* nog te goeder trouw meenen dat »Katholiek» en »Socialist» niet vloekt,

zij vergissen zich schromelijk!

En de *leiders* vergissen zich niet,

maar zij bedriegen het volk.

* * *

Aan wien zal ik nu gaan vragen of »Katholiek« en »Socialist« samen kan gaan?

Aan één of andere krant of weekblad?

Neen.

Aan een geleerden Professor b. v. van een Hooge school?

Neen.

Aan een Bisschop of een Koning?

Neen.

Aan den man, die getoond heeft de werklieden te kennen en innig te *beminnen*,

aan den man, die *door vriend en vijand* der Katholieken, genoemd werd de **grootte hervormer** der hedendaagsche maatschappij,

aan den man overigens, die voor **alle** Katholieken, dus ook voor *zoogenaamde* Katholieken, die Socialist zijn,

alle gezag heeft,

namelijk aan den laatst overleden Paus van Rome zelf.

Aan den grooten, onsterfelijken **Leo XIII!**

Ik ga eens zien in zijn brieven en encyclieken, in een stuk of tien, wat hij, zulk een groote Paus der Katholieke Kerk, dacht over deze dwaze samenkoppeling: »*Katholieke Socialisten.*«

En dan zegt mij een heele vracht uitspraken van Leo XIII, dat *Katholiek* past op *Socialist* als een tang op een varken.

I.

Leo XIII noemt het Socialisme de *ramp*, de *pest* der maatschappij.

Wat is volgens Leo XIII, dien grooten Paus van Rome, het Socialisme? Hoe treedt het op? Wat is zijn karakter?

Antwoord: »Geweld, beledigingen, jacht op nieuwigheden, nijd van den eenen stand der burgers tegen den anderen, hierin bestaat de *oorsprong* van het Socialisme, hierin vindt het Socialisme *wapenen*. (Leo XIII 17 Sept. 1882. I 297). ¹⁾

Volgens Leo XIII is dus de *oorsprong* van het Socialisme »*geweld*,» »*belediging*,» »*jacht op nieuwigheden*», »*nijd*»; maar de *oorsprong* van het Katholicisme is geheel anders, is: *rechtvaardigheid*, *vergevingsgezindheid*, *gehechtheid aan de overlevering*, *broederlijkheid*.

Dus precies het *tegenovergestelde*!

En het Katholicisme vindt wapenen in: *liefde*, *voorkomendheid*, *trouw aan de leer*, *nederigheid*.

Dus precies in *tegenovergestelde* dingen, dan waarin de Socialisten wapenen vinden, namelijk in *geweld*, *belediging*, *jacht op nieuwigheden*, *nijd*.

1) I. 297 = I^e deel bldz. 297 der »Geschriften van Leo XIII» (»Acta Leonis XIII») uitgegeven door Desclée te Brugge. In dat werk staan alle voornaamste brieven van Paus Leo XIII.

Of die twee »Katholiek» en »Socialist» ook mooi bij elkander passen!

Prachtig!

Twee menschen, waarvan de één zijn kracht vindt, in al wat de ander slecht en verderfelijk noemt, dat zijn zeker wel geestverwanten? Die komen samen zeker best overeen? Wel ja! . . .

Ja, zoo best als de stok met den rug van den ezel. Die hooren ook bij elkander. Maar dat is een heel bijzondere vriendschap toch!

Neen, laten we er niet mee lachen.

Leo XIII noemt duizendmaal in zijn brieven het Katholicisme den zegen der maatschappij.

Nu, het Socialisme noemt die groote Paus:

de pest.

Luister:

»Pius IX heeft met alle kracht gestreden tegen de »heilooze pogingen der sekten, vooral met name tegen »de uit deze sekten losgebroken pest van het Socialisme. (Leo XIII, 28 Dec. 1878 I. 49.)

Dus een **pest** uit de »**sekte**n«, dat is: uit de kringen der geheime bestokers van de Katholieke Kerk, losgebroken!

En die »*pest*« zou men zich kunnen denken als in vrede en liefde bestaande in de Katholieke Kerk!

Wie vlucht niet voor de »pest?«

Hebben wij niet tal van uitdrukkingen, die ons de pest als iets afschuwelijks leeren kennen?

Welnu Leo XIII zegt u:

„het Socialisme is een **pest**.“

Van »Katholieke-Socialisten« spreken, is dus vierkant gekken-praat.

II.

Leo XIII veroordeelt het Socialisme, daar het samenhangt met en volgt uit verschillende verfoeilijke *ketterijen*.

Lezer, drie vragen, om u, buiten alle diepzinnige redeneering om, duidelijk te maken, wat Leo XIII bedoelt.

Vooreerst: hebt gij wel eens een *eikeboom* gezien, die gegroeid was uit een *beukenootje*?

Natuurlijk niet!

Hebt gij wel eens een *mooie kerk* gezien, die was gebouwd bv. door een heer, die *niets van bouwen verstaat*?

Evenmin.

Hebt gij wel eens gehoord van een *goed* opgevoed kind, wiens goede opvoeding de vrucht was van een *slechte* opvoeding vanwege zijn ouders of meesters?

Dat is onzin, zegt ge!

En nu de toepassing: *kan* het Socialisme *goed* zijn, als het gegroeid is uit *ketterijen*?

Kan het een verstandig, mooi werk zijn, als domme architecten, namelijk ketters, het bouwen?

Kan het een welopgevoed maatschappelijk wezen zijn, als het opgevoed is door verdorven ouders, *ketters*?

Zoo min een eikeboom groeit uit een beukenootje, evenmin groeit iets goeds uit een ketterij!

Nu, lezer, — vragen wij nu aan Leo XIII, waar het Socialisme uitgegroeid is?

Antwoord in de Encykliëk van 28 Dec. 1878 (I. 47 vlg.) »het Socialisme is de natuurlijke vrucht der *giftige leer* van het rationalisme.«

Het rationalisme echter is een veroordeelde **ketterij**.

Nog een ander antwoord geeft Leo XIII 22 Aug. 1886 (II 221) in een anderen brief.

Daarin noemt Z. H. *rationalisme* en *naturalisme* als de oorzaak der rampen en gevaren, die in het *Socialisme* zich het verschrikkelijkst toonen.

Waarom? Omdat zij den **godsdiens**t bannen uit het leven des volks. Daarom, zegt de Paus, is het beste middel tegen het »*Socialisme en zijne verschrikkingen*» »liefde en eerbied kweeken voor de Kerk.»

Iedereen tast met twee handen het verband dezer gedachten van Leo XIII:

Men moet Socialisme bestrijden met *godsdiens*t, daar Socialisme de vrucht is van goddeloosheid en godsverwerping in het volksleven.

Wat Z. H. nog eens herhaalt 1 Dec. 1883:

»Het gif van (verdorven) leeringen heeft zich met snellen loop uitgestort in het leven en in de openbare orde; rationalisme, materialisme, atheïsme hebben *socialisme*, communisme, nihilisme voortgebracht. — Zij zijn een vernielende doodelijke pest, maar die noodzakelijk moet ontstaan uit de zooeven genoemde beginselen. Want als de Katholieke godsdiens

Paus Leo XIII zegt dus en herhaalt, dat het Socialisme is gegroeid uit *ketterijen*.

Deze »gevaarlijke en doodelijke pest,« zegt Leo XIII, is de vrucht van redevergoding, stofvergoding, godloochening!

Ziet ge nu wel, dat »Katholieke socialisten« juist even veel zin heeft als »Katholieke vrijdenkers« en »Katholieke godloochenaars«?

Met andere woorden, »Katholieke Socialisten« is

 klinkklare nonsens.

III.

*Vier redenen, waarom Leo XIII
het Socialisme beslist veroordeelt.*

Er zouden veel meer redenen te geven zijn, maar wij moeten kort zijn. Dan kan iedereen alles goed onthouden.

Dus: *eerste* reden van 's Pausen veroordeeling der Socialisten:

»Wat de *Socialisten* beoogen is een ijdele strijd, die zich richt *tegen de natuur der dingen zelf.*» (Leo XIII 15 Mei 1891, IV 184.)

Het Socialisme is dus een **onnatuurlijke** geweldadige beroering der maatschappij. Zoo iets is verderfelijk.

Tweede reden des Pausen:

»De *Socialisten* prikkelen den *nijd* der behoeftigen tegen de rijken». (Leo XIII 15 Mei 1891, IV 178.)

Zoo stoken zij **twist en tweedracht** en werpen de orde der maatschappij onderste boven. — Daarom vermaande Leo XIII eenige jaren later:

„Laten dan, met vereende krachten, allen het er op aanleggen, om alle beleid en alle inspanning te richten *tegen het verderfelijk Socialisme*, dat ons overduidelijk met alle rampen en ellenden dreigt. Want **niets** laat het na om op te ruïnen en te stoken tegen *Godsdienst en Staat*; . . . herhaaldelijk heeft Onze stem zich tegen dit **verderf** verheven.” (Leo XIII 10 Juli 1895, VI 80.)

Kan het duidelijker... »Katholieke Socialisten« ??...

Derde reden des Pausen: de Socialisten zijn staats-gevaarlijk. Luistert:

»Een der grootste en der schrikbarende gevaren, die het *vaderland* dreigen, is het woelen der Socialisten.« (Leo XIII 15 Oct. 1890, IV 87.)

Vierde reden: het zijn oproermakers, enkel te beteugelen door de kracht van den *godsdienst* in het hart des volks. Luistert weder naar Leo XIII:

»Is eenmaal Gods bestel over mensch en maatschappij verworpen, dan is er geen openbare godsdienst meer en dan ontstaat vanzelf groote zorgeloosheid in den godsdienst.... dan rest niets dan geweld tegenover het oproer, doch dat geweld is niet krachtig genoeg om de hebzucht des volks te beteugelen. Dit toont ons de schier dagelijksche strijd tegen het *Socialisme en andere groepen van oproermakers, die sinds lang pogen de maatschappij te verwoesten.*« (Leo XIII 20 Juni 1888, III. 106).

IV

Socialisme staat, volgens Leo XIII, lijnrecht tegenover Evangelie, Christus, Godsdienst en Kerk.

Hier heb ik bijna niets toe te voegen.

Lees en overdenk goed, wat Leo XIII schrijft; het is glashelder door den Paus gezegd:

»Hoewel de Socialisten **misbruik** maken van het **Evangelie**, om de onnoozelen gemakkelijker te **bedriegen**, en het Evangelie dikwerf *verdraaien*, om het

volgens hún leer uit te leggen, toch bestaat er tusschen hún leer en de zuivere leer van Christus zulk een groot verschil, dat **geen grooter verschil denkbaar is**. Want welke gemeenschap kan er zijn tusschen recht en boosheid, of welke overeenstemming tusschen licht en duisternis ?« (Leo XIII 28 Dec. 1878, I. 49).

Nu moeten de Socialisten, — God betere 't! — nog bazelen van »Christus" en „godsdiensť."

Onthoud wat Leo XIII U leert, lezer : tusschen het Socialisme en de leer van Christus bestaat zoo'n groot verschil, dat

„geen grooter verschil denkbaar is",

zegt de Paus.

* * *

Tegenover den **godsdiensť** staat het Socialisme, want :

»Om de *verschrikkingen* van het Socialisme af te weren, is één middel uiterst werkdadig, namelijk : de burgers van den *godsdiensť* te doordringen, en hen te houden in eerbied en liefde jegens de Kerk. Alwie de voorschriften van het Evangelie nauwgezet naleeft, op hem kan vanzelf de verdenking niet vallen, dat hij *Socialist* is." (Leo XIII, 22 Aug. 1886, II. 221.)

Wie *godsdiensťig* is, kan niet onder »verdenking" komen *Socialist* te zijn ; — de **godsdiensť** weert de »verschrikkingen" van het **Socialisme** af.

Dus lijnrecht **tegenover** elkander die twee !

* * *

Lijnrecht ook *tegenover* 't Socialisme **de Roomsche Kerk**. Want, zegt Leo XIII:

»De regeeringen weten, dat *de Kerk* van Christus (zulk) een groote kracht bezit om *de pest, die is het Socialisme*, af te weren." (28 Dec. 1878, I 53-54.)

Wat echter de *pest moet afweren*, gaat daar niet mee samen, staat tegenover die pest, niet waar? Is een *gezonde* maatregel.

De Katholieke Kerk staat dus tegenover het Socialisme zooals een middel tegen de pest tegenover de pest staat!

Socialisme dus recht tegenover Evangelie, Christus, Godsdienst en Kerk!

»Katholieke Socialisten" waar bergt gij U het lijf!?

Onmogelijk!

V

Leo XIII noemt de Socialisten *bedriegers*.

Niet alle Socialisten zijn *bedriegers*; neen, er zijn ook *bedrogenen*. — Maar om *bedrogenen* te hebben, moeten er toch ook *bedriegers* zijn! Dat spreekt als een boek.

Nu stelt echter Leo XIII vast, dat er door het Socialisme *bedrogenen* worden gemaakt. — De groote Paus zegt het alweder in niet malsche bewoordingen:

»De zware en *allergevaarlijkste* pest van *het Socialisme*, die meer en meer iederen dag zich uitbreidt, en die *het recht begrip der volken totaal bederft*, kan niet bedaren en tot staan worden gebracht, dan door herstel van rechtvaardigheid en eerlijkheid in de gemoederen der **bedrogenen**." (Leo XIII 24 Febr. 1880, I 138.)

»Bedrogenen!»

Ja, arm volk, uw goede Paus roept het u zoo van harte in uw eigen belang toe: gij wordt *bedrogen*, *afschuwelijk* bedrogen!

Kan het krasser worden gezegd dan Leo XIII het doet?

»Het Communisme, het *Socialisme*, het Nihilisme zijn van de menschelijke maatschappij de meest geduchte *schrikbeelden*, ja de **dood**. En toch zijn er nog zeer velen, die pogen deze geweldige onheilen te verbreiden, en die, **onder voorwendsel** van de volksmassa te willen helpen, reeds *ontzettend verwoestende branden* hebben aangericht. Wat wij hier herinneren, is nòch onbekend, nòch van ouden datum!" (Leo XIII, 29 Juni 1881, I 218.)

Maar de bedriegers rekenen er toch immer op, dat de groote massa het *niet* weet!

Helaas!

Nu, wie dit boekje leest, is in eens op de hoogte!...

Allen, die het in handen krijgen, die niet met *bedriegelijke woorden*, maar **waarachtig** Katholiek zijn, die dus luisteren naar Leo XIII, hun allen roep ik toe met dien grooten Paus:

»Aan den arbeid derhalve, toont u ijverig en naarstig, volgbaar en onderworpen, eerbiedig en gehoorzaam, Christenen, getrouw in alles. *Vermijdt den omgang met verdorven lieden, vooral met hen, die onder den **bedriegelijken** naam van **Socialisten**, niets anders beoogen dan de **omverwerping der maatschappelijke orde**, tot groot nadeel der arbeidende klasse zelf*. (Leo XIII 19 Sept. 1891, V 6).

Besluit:

»Katholieke Socialisten« is onzin, — leert Leo XIII. Want Katholieken die de »pest« der maatschappij zouden zijn, »oproermakers«, »de dood« van den Staat, vijanden van Christus, Kerk, Evangelie en godsdienst, die bovendien als hun vaders »ketter« zouden moeten erkennen, zulke »Katholieken,« — kom, dat is immers te gek om van te praten!

Maar de Socialisten zijn volgens Leo XIII:

1. de pest der maatschappij,
2. oproermakers,
3. verderf van Kerk en Staat,
4. bedriegers,
5. praatjesmakers over Christus en Evangelie, met de sluwe bedoeling het volk zand in de oogen te strooien.
6. het grootste gevaar der samenleving, stokers van haat en nijd,
7. zonen van afschuwelijke ketterijen van allerlei aard.

 dat leert U Paus Leo XIII.

Een Katholiek kan dus geen Socialist zijn.

»Katholieke Socialisten« is dus **bare, schreeuwende**

 onzin.

* * *

Katholieken, als de Socialist bij U komt, laat U niet bedriegen door zijn mooie woorden!

Nu weet gij, wat **Leo XIII** van het Socialisme leert.
Nu zijt gij gewaarschuwd.

Houdt U aan het woord van Leo XIII :

behoort niet onder de „bedrogenen”

„vermijdt den omgang met die verdorven lieden”,

zegt U de Paus !

Laat u raden eer het *te laat* is !

* * *

Sluit U aan bij **Katholieke** Vereenigingen.

Dat is uw recht.

Dat is uw plicht.

Dat zal U ten geluk en zegen zijn !

Ook dat heeft Leo XIII geleerd.

SINT-WILLIBRORDUSVEREENIGING.

ter verspreiding van goedkoope katholieke Volkslectuur.

Leest en verspreidt

den zevenden jaargang der „Gele Boekjes”

100 Ex. à f. 3,00, franco huis f. 3,20.

- No. 1. **Man en Vrouw** door Broeder Pacificus.
- No. 2. **De Katholieken en de Dagbladpers** door J. P. van Kasteren, S. J. Rede, gehouden in de Algemeene Vergadering van den vierden Limburgschen Katholiekendag, te Sittard, den 19 Mei 1902.
- No. 3. **De strijd om de vrije school in Frankrijk** door Alb. van der Kallen.
- No. 4. **Iets over Ziekenfondsen** door Dr. J. P. J. van Gorkom, Arts te Arnhem.
- No. 5. **Noordhollandsche Katholiekendag.**
- No. 6. **Een Ellendeling** door Pater Hugo J. Thiemann.
- No. 7. **Vastenavond** door Arn. Suys, Pr.
- No. 8. **LEO XIII. Herdenking en Hulde op het Paus-jubilée** door P. Mag. J. V. de Groot, Ord. praed.
- No. 9. **Staak maar raak** door Simon.
- No. 10. **Het Herstel der Bisschoppelijke Hiërarchie in de Nederlanden** door E. van Naaldwijk.
- No. 11 en 12. **De onzichtbare Hand**, naar het Duitsch van F. X. Wetzel. (1ste en 2de deel.)

8ste Jaargang.

- No. 1. **Het Socialisme dat is de vijand! en Wat er tegen te doen?**
- No. 2. **Ledige vaten klinken het hardst** door Clementinus.
- No. 3. **De Katholieke Patroon tegenover de Katholieke Arbeidersvereniging** door P. B. Bruin, S. J., Professor te Oudenbosch.
- No. 4. **Het Socialisme als Economisch Stelsel.** Naar het Engelsch van Prof. William Poland, S. J. door E. J. J. van der Heyden, Jur. Stud.
- No. 5. **Praatjes over Gezondheidsleer** door F. Geelen, arts.
- No. 6. **De gewijzigde Kieswet toegelicht** door F. Versteegh, S. J.
- No. 7. **„Afkijkers.”** Een opwekkend woord door F. Dekkers, pr.
- No. 8. **Over Zondagsrust** door Jozüus.
- No. 9. **„Geen Dwaasheid”** door Alb. v. d. K.
- No. 10. **Weet met wie ge trouwt** door M. C. G. J. Maas.
- No. 11 en 12. **Levensschets van Z. H. Paus Pius X** door Fr. Jesualdus, Capucijn.